

Dönem: 22

Yasama Yılı: 5

TBMM

(S. Sayısı: 1328)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1167)

Not: Tasarı, Başkanlıkça; Millî Savunma ile Dışişleri komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

17/1/2006

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1226/246

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 19/12/2005 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi birlikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Geçmişte Fransız sömürgesi olan Kongo Cumhuriyeti bağımsızlığını 15 Ağustos 1960 tarihinde kazanmıştır. Kongo Cumhuriyeti'nin ekonomisi büyük ölçüde petrole bağlıdır. Ülke, Afrika kıtasında Nijerya, Angola ve Gabon'dan sonra dördüncü büyük petrol üreticisi konumundadır. 1997 yılında ülkede başlayan iç savaş 29 Aralık 1999 tarihinde sona ermiştir. 1991 yılına kadar Sosyalist Blok içerisinde yer alan Kongo Cumhuriyeti ordunun yeniden yapılandırılması ve teçhiz edilmesi konularında, Türkiye Cumhuriyeti'nin tecrübesinden faydalanmak istemektedir. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki askeri ilişkilere ve işbirliğine ivme kazandıracak düşüncesiyle 28 Eylül 2005 tarihinde Ankara'da “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Çerçeve Anlaşması” imzalanmıştır. Bu Anlaşma ile, egemenlik, eşitlik, karşılıklı saygı üzerine ve ulusal mevzuat ile uluslararası hukukun kapsamı dahilinde, ilk defa tesis edilecek askeri ilişkilerin hukuki alt yapısının oluşturulması, askeri iş birliği alanlarının çeşitlendirilerek geliştirilmesi amaçlanmakta ve bu işbirliği uygulamasının ayrıntılarının daha sonra akdedilecek uygulama anlaşmaları ve protokollerle belirlenmesi öngörülmektedir.

Söz konusu Anlaşma ile tarafların aşağıdaki alanlarda işbirliği yapması öngörülmektedir:

- Askeri eğitim ve öğretim,
- İki ülke jandarma kuvvetleri arasında karşılıklı işbirliği,
- Lojistik ve savunma sanayi alanında işbirliği,
- Tatbikatlar için askeri gözlemcilerin değişimi,
- Taraflarca mutabık kalınacak diğer askeri alanlarda işbirliği.

Bu amaçlarla "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Çerçeve Anlaşması" imzalanarak bu Kanun Tasarısı hazırlanmıştır.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

25/1/2007

Esas No.: 1/1167

Karar No.: 173

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 17/1/2006 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 23/1/2006 tarihinde tali komisyon olarak Milli Savunma Komisyonuna esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı”, Komisyonumuzun 18/1/2007 tarihli 42 nci toplantısında Dışışleri ve Milli Savunma Bakanlıkları temsilcilerinin de katılmalarıyla görüşülmüştür.

Ülkemiz ile Kongo arasında askeri alanda öngörülen işbirliğine hukuki zemin teşkil etmek üzere 28 Eylül 2005 tarihinde Ankara’da Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Çerçeve Anlaşması imzalanmıştır.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde Anlaşma ile;

- Taraflar arasında askeri eğitim ve öğretim, jandarma kuvvetlerinin değişimi, lojistik ve savunma sanayi, tatbikatlar için askeri gözlemcilerin değişimi alanlarında işbirliği,

- Gizlilik dereceli bilgilerin güvenliği,

- Taraf ülkelerin Anlaşma kapsamında kabul ettiği diğer taraf askeri personeli veya ailesinin suç işlemesi halinde uygulanacak hukuk,

- Misafir askeri personelin diğer taraf ülkede yararlanabileceği sağlık hizmetleri,

- Anlaşmanın uygulanmasından doğan uyuşmazlıkların çözüm usulü,

- Anlaşmanın süresi ve yürürlüğe giriş tarihi,

konularında düzenlemelerin öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- 1991 yılına kadar sosyalist blok içinde yer alan Kongo’da ordunun yeniden yapılandırılmaya çalışıldığı,

- Bu doğrultuda ülkemizin bilgi ve tecrübelerinden yararlanmak üzere Kongo tarafından işbirliği talebinde bulunulduğu,

- Anlaşmanın çerçeve anlaşma niteliğinde olduğu, yapılacak işbirliğinin ayrıntılarının daha sonra akdedilecek uygulama anlaşmaları ve protokollerle belirleneceği,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Mehmet Dülger</i>	<i>Eyyüp Sanay</i>	<i>Mustafa Dündar</i>
Antalya	Ankara	Bursa
Üye	Üye	Üye
<i>Ramazan Toprak</i>	<i>Abdölbaki Türkođlu</i>	<i>Muzaffer Gülyurt</i>
Aksaray	Elazığ	Erzurum
Üye	Üye	Üye
<i>Züheyir Amber</i>	<i>Halil Akyüz</i>	<i>Mehmet B. Denizolgun</i>
Hatay	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Hüseyin Kansu</i>	<i>Onur Öymen</i>	<i>Fikret Ünü</i>
İstanbul	İstanbul	Karaman
Üye	Üye	Üye
<i>Ufuk Özkan</i>	<i>Nihat Eri</i>	<i>Süleyman Gündüz</i>
Manisa	Mardin	Sakarya

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KONGO CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ ALANDA EĞİTİM, TEKNİK VE BİLİMSEL İŞBİRLİĞİ ÇERÇEVE ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 28 Eylül 2005 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Çerçeve Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KONGO CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ ALANDA EĞİTİM, TEKNİK VE BİLİMSEL İŞBİRLİĞİ ÇERÇEVE ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3-Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd

A. Şener

Devlet Bakanı

A. Babacan

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür ve Turizm Bakanı

A. Koç

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KONGO CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ ALANDA EĞİTİM, TEKNİK VE
BİLİMSEL İŞBİRLİĞİ ÇERÇEVE ANLAŞMASI**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti; (bundan böyle "Taraflar" olarak anılacaktır.)

Birleşmiş Milletler Yasasının hedef ve ilkelerine, bağlılıklarını vurgulayarak,

Uluslararası ilişkilerde dostluk, anlayış, karşılıklı güven ve işbirliği ortamının güçlendirilmesi gereğine inanarak ve bu amaçlara katkıda bulunma kararlılıklarını açıklayarak,

Tarafların egemenlik ve eşitlik ilkelerine esas olan çeşitli askeri alanlarda işbirliğinin, dünya barışı ve güvenliğine olduğu kadar, iki ülkenin ortak menfaatlerine de katkıda bulunacağını teyit ederek,

Tarafların uluslararası yükümlülüklerini yerine getirme gerekliliğini kabul ederek,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

MADDE I

AMAÇ

Bu Anlaşmanın amacı; Taraflar arasında kendi ulusal mevzuatlarınca tanımlanan yetkiler çerçevesinde Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel işbirliği ve yardımlaşmayı tesis etmek ve geliştirmektir.

MADDE II

KAPSAM

Bu Anlaşma; Madde IV'de belirtilen alanlarda ve bu Anlaşma çerçevesinde hazırlanacak diğer dokümanlarda yer alacak alanlardaki personel, malzeme, teçhizat, bilgi ve tecrübe mübadelesini kapsamaktadır.

MADDE III

TANIMLAR

Bu Anlaşmada yer alan:

1. Gönderen Taraf; Bu Anlaşmanın amaçları için Kabul Eden Tarafa personel, malzeme ve teçhizat gönderen Tarafı ifade eder.
2. Kabul Eden Taraf; Bu Anlaşmanın uygulanması süresince personel, malzeme ve teçhizatı ülkesine kabul eden taraf anlamındadır.
3. Misafir Askeri Personel; iki Devlet Silahlı Kuvvetlerinden birinde kendi devletinin askeri mevzuatına uygun olarak görevli bulunan ya da eğitim görmekte olan askeri /sivil personeli tanımlar.
4. "Aile Üyeleri"; konuk Askeri personelin bakmakla yükümlü olduğu eşi ve çocuklarını ifade eder.
5. "Milli Grup Başkanı"; Gönderen Tarafın mevzuatına göre, kıdem sıralamasında en üst derecede bulunan Askeri personeli tanımlar.

6. "Komutan veya Amir"; Askeri Personelin bulunduğu karargah veya kıta komutanını veya kurumun amirini tanımlar.

7. Yetkili Makam; Türk tarafında Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Kongo tarafında Kongo Cumhuriyeti Savunma Bakanlığıdır.

MADDE IV

ASKERİ İŞBİRLİĞİ ALANLARI

Taraflar aşağıda belirtilen sahalarda karşılıklı işbirliğinde bulunacaklardır:

- a. Askeri Eğitim ve Öğretim,
- b. iki Ülke Jandarma Kuvvetleri arasında karşılıklı işbirliği,
- c. Lojistik ve Savunma Sanayi alanında işbirliği,
- d. Tatbikatlar için Askeri Gözlemcilerin değişimi,
- e. Taraflarca Mutabık Kalınacak Diğer Askeri Alanlarda işbirliği.

MADDE V

İŞBİRLİĞİ ESASLARI

1. Bu Çerçeve Anlaşmanın IV üncü maddesinde belirtilen işbirliği alanlarında Taraflar, diğer Devletlerin menfaatlerine zarar vermeksizin bilgi ve tecrübe mübadele edeceklerdir.

2. Taraflar, işbirliği uygulamasının ayrıntılarını, Uygulama Anlaşmaları, Protokoller ve diğer Teknik Düzenlemeler ile belirleyeceklerdir.

3. İşbirliği maksadıyla, Kabul Eden Tarafa gönderilecek Gönderen Taraf personelinin ikametleri, güvenlikleri ve tesislerin kullanımı ile bu personelin statülerine ilişkin hususlar işbu Çerçeve Anlaşmanın kabulünden sonra yapılacak olan Anlaşma ve Protokollerle belirlenecektir.

MADDE VI

GİZLİLİK DERECELİ BİLGİLERİN GÜVENLİĞİ

1. Bilgilerin taraflardan birinin, 3 üncü bir ülkeye veya şahıslara/firmalara vermesi diğer tarafın yazılı izniyle mümkün olabilecektir.

2. Taraflarca temin edilen bilgiler, sadece bu anlaşmanın amaçları doğrultusunda kullanılacaktır.

3. Mübadele edilecek her türlü bilgi, belge, malzeme ve projelerin gizliliği ve güvenliği Taraflarca sağlanacaktır.

4. İşbirliği alanları ile ilgili faaliyetlerde patentler, telif hakları ve ticari sırlara ilişkin haklara saygı gösterilecektir.

5. Misafir Askeri Personel, Kabul Eden Tarafın Silahlı Kuvvetleri hakkında edinecekleri gizlilik dereceli bir bilgiyi yayınlamayacaktır. Bilgiyi alan Taraf, diğer Tarafın bilgiye verdiğiinden daha düşük bir gizlilik derecesi vermeyecektir.

6. Bilgilerin güvenliğine ilişkin belirlenen hükümler, bu anlaşmanın sona erdirilmesinden sonra da geçerli olacaktır.

MADDE VII

TARAFLARIN DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARINDAN

DOĞAN TAAHHÜTLERİ

Bu Anlaşmanın hükümleri, her iki Ülkenin Taraf olduğu diğer uluslar arası anlaşmalardan doğan taahhütleri etkilemeyecek ve diğer devletlerin çıkarlarına, güvenliklerine ve toprak bütünlüklerine karşı kullanılmayacaktır.

MADDE VIII

CEZA YARGI YETKİSİ

1. Kabul Eden Ülkede buldukları süre içinde Misafir Askeri Personel ve Aile Üyeleri Kabul Eden Tarafın kanun, yasa ve düzenlemelerine uyacaktır. Bu bağlamda Kabul Eden Tarafın güvenlik ve bütünlüğüne zarar verecek davranışlardan kaçınacaklardır.

2. Kabul Eden Taraf topraklarında suç işleyen personel Kabul Eden Tarafın yürürlükteki Ceza Yasalarına göre yargılanacaktır. Bu durumda, verilen ceza her iki ülkede yürürlükte olan ceza türü olacaktır.

MADDE IX

DİSİPLİN İŞLEMLERİ

1. Misafir Askeri Personel, kendi silahlı kuvvetlerinin talimatlarına uyacak ve ayrıca Kabul Eden Tarafın birlik ve kurumlarında yürürlükte olan kurallara itaat edecektir.

2. Grup Başkanı kendi personeline, kendi hukuki mevzuatı dahilinde ceza vermeye yetkilidir. Disiplin işlemi, Misafir Askeri Personelin bulunduğu yerin amiri tarafından talep edilmiş ise, yapılan işlemin sonucu en kısa zamanda yazılı olarak talep eden makama bildirilecektir.

MADDE X

PERSONEL STATÜSÜ

1. Misafir Askeri Personele bu anlaşmada belirlenmiş görevlerin dışında görevler verilmeyecektir.

2. Misafir Askeri Personele veya Aile Üyelerine diplomatik dokunulmazlıklar/imtiyazlar verilmeyecektir.

3. Misafir Askeri Personel, Kabul Eden Ülke Topraklarında her türlü politik faaliyetten ve istihbarattan uzak duracaktır.

MADDE XI

OLAĞANÜSTÜ DURUMLAR

1. Gönderen Taraf, gerekli gördüğü zaman personelini geri çağırmaya yetkilidir. Kabul Eden Taraf, böyle bir bilgiyi aldığı anda, bu işlemin mümkün olan en kısa zamanda gerçekleşmesi için gerekli tedbirleri alacaktır.

2. Misafir Askeri Personelin veya Aile Üyelerinin ölümü halinde, Kabul Eden Taraf Gönderen Tarafı bilgilendirecek, cenazeyi o ülkenin en yakın uluslar arası havaalanına nakledecek, yetkililere teslim edinceye kadar muhafaza edecek ve sıhhi koruma tedbirlerini alarak göndermeye hazırlayacaktır. Bu hizmetler ücret talep edilmeksizin Kabul Eden Taraf tarafından sağlanacaktır.

3. Gönderen Taraf, cenazenin Kabul Eden Tarafın uluslar arası havaalanından kendi ülkesine nakline ilişkin masrafları karşılayacaktır.

MADDE XII

SAĞLIK HİZMETLERİ

1. Misafir Askeri Personel ve Aile Üyelerine, Kabul Eden Tarafın askeri hastanelerinde, Kabul Eden Tarafın kendi askeri personel ve aileleri ile eşit şartlarda acil muayene, ilk yardım ve acil dış bakım imkanlarından faydalanacaklardır. Diğer tedavi, bakım, hastanede kalış, ilaç ve diğer her türlü sağlık hizmetleri için yapılan harcamalar ile hastalanan personelin ülkesine gönderilme masrafları Gönderen Taraf tarafından karşılanacaktır.

2. Aşağıdaki hizmetler, karşılıklı muayene ve dış bakımı desteği kapsamı haricinde tutulmuştur.

a. Sivil doktorlar veya dış doktorları tarafından yapılan ayakta tedaviler,

b. Askeri ambulanslarla yapılmayan hasta taşımaları,

c. Sivil sağlık kuruluşlarındaki yatarak tedaviler,

d. Görme ve işitme cihazları,

e. Suni uzuvlar/protezler,

f. Kürler ve özel tedavi usulleri (kaplıca kürleri, osteoporoz tedavisi, yardımcı üreme teknikleri tedavileri),

g. Ortopedik ve diğer yardımcı araçlar,

h. Dış laboratuvarlarının yaptığı hizmet ve malzemeler,

i. Doğum hizmetleri, Kadın hastalıkları,

3. Misafir Askeri Personel ve Aile Üyelerine, bu maddenin 1 inci paragrafında belirtilen muayene ve dış bakımı haricinde, tedavi ve diğer her türlü sağlık hizmeti için yapılan harcamalar, Kabul Eden Taraf yetkili makamlarının tercihine göre her eğitim ve kurs döneminin sonunda veya üç ayda bir, Gönderen Tarafın yetkili makamına bildirilir. Gönderen Taraf yetkili makamı, bildirim tarihinden en geç bir ay içinde, Kabul Eden Tarafın yetkili makamına ödemeyi yapar.

MADDE XIII

MALİ HUSUSLAR

1. Bu Anlaşma kapsamında bulunan işbirliği faaliyetlerinin icrası maksadıyla görevlendirilen Misafir Askeri Personele ilişkin özlük hakları ve mali yükümlülükler Gönderen Taraf tarafından karşılanacaktır.

2. Misafir Askeri Personel ile Aile Üyeleri, Kabul Eden Tarafın vergi ve kambiyo mevzuatına tabi olacaklardır.

MADDE XIV

ZARARLAR/KAYIPLAR VE TAZMİNATLAR

1. Her iki Taraf, kendi askeri personelinin görev sırasında veya görevin ifası dolayısıyla kasıtlı veya ihmali fiillerinden mütevellit diğer Tarafın ya da üçüncü şahısların mallarına (silah/mühimmat, malzeme/teçhizat) karşı verdiği zarar, ziyan ve hasarı tazmin edecektir.

2. Devletin veya üçüncü bir şahsın kendisine, mal ve mülklerine kasten veya istemeyerek verilen zarar ve ziyan konusunda Kabul Eden Tarafın kanunları geçerli olacaktır.

3. Taraflar, Misafir Askeri Personelin bu Çerçeve Anlaşma kapsamındaki faaliyetlerin icrası esnasında yaralanması veya ölümü halinde diğer taraftan tazminat talep etmeyecektir.

MADDE XV

GÜMRÜK VE PASAPORT İŞLEMLERİ

1. Misafir Askeri Personel ve Aile Üyeleri Kabul Eden Tarafın toprakları içerisinde, yabancıların ikamet ve seyahatine ilişkin yasa hükümlerine ilaveten Kabul Eden Tarafın onayladığı, ülkeye giriş ve çıkışlardaki gümrük işlemlerine tabi olacaklardır

2. Misafir Askeri Personel ve Aile Üyeleri, Kabul Eden Tarafın ülkesine giriş ve çıkış ile bu ülkede buldukları süre içerisinde Kabul Eden Tarafın yasalarına uygun şekilde pasaport işlemlerine tabi olacaktır. Kabul Eden Taraf, kendi yasal mevzuatı çerçevesinde mümkün olan idari kolaylıkları gösterecektir.

MADDE XVI

UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMLENMESİ

Bu Anlaşmanın yorumu ve uygulanmasına ilişkin herhangi bir uyuşmazlığın ortaya çıkması durumunda, Taraflar bu sorunu en kısa sürede görüşmeler yolu ile veya iki tarafın mutabık kalacağı bir yöntemle çözümleyeceklerdir. Şayet uyuşmazlık, görüşmelerden itibaren 90 gün içinde çözümlenemez ise, Taraflardan her biri 90 gün önceden yazılı bildirimde bulunmak suretiyle bu Anlaşmayı sona erdirebilecektir. Söz konusu uyuşmazlığın çözümü için hiçbir şekilde uluslar arası bir mahkeme ya da üçüncü bir tarafa başvurulmayacaktır.

MADDE XVII

TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME

Taraflardan her biri gerektiğinde yazılı olarak bu Anlaşmanın değiştirilmesi veya gözden geçirilmesini önerebilecektir.

MADDE XVIII

YÜRÜRLÜK SÜRESİ

Bu Anlaşmanın yürürlük süresi iki yıldır. Taraflardan biri bu sürenin bitiminden 6 ay önceden sona erdirmeye bildiriminde bulunmadığı takdirde, her yıl, anlaşmanın yürürlük süresi otomatik olarak birer yıllık sürelerle uzatılacaktır.

MADDE XIX

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

Bu Anlaşma Taraflarca imzalandıktan sonra her bir Tarafın hukuki usullerine uygun olarak onaylandığını bildiren notaların teati edildiği tarihte yürürlüğe girecektir.

MADDE XX
METİN VE İMZA

Bu Anlaşma 28 Eylül 2005 tarihinde Ankara'da Türkçe ve Fransızca dillerinde her biri aynı derecede geçerli olmak üzere 2 şer nüsha imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA
İMZA

İSİM: *ORGENERAL HİLMİ ÖZKÖK*

UNVAN: GENEL KURMAY BAŞKANI

KONGO CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA
İMZA

İSİM: *TÜMGENERAL JACQUES YVON
NDOLOU*

UNVAN: MİLLÎ SAVUNMA, MUHARİPLER
VE SAVAŞ GAZİLERİNDEN SORUMLU
CUMHURBAŞKANLIĞI BAKANI

